

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 4

Plzeň

okresní pracoviště Rokycany

Inspekční zpráva

Základní škola Jižní předměstí
Čechova 855, 337 01 Rokycany

Identifikátor zařízení: 600 072 002
IZO: 102 376 417

Zřizovatel: Město Rokycany, MěÚ Rokycany, Masarykovo náměstí 1

Školský úřad: Rokycany, Čechova 582, 337 01 Rokycany

Čj.	045 37/99-2000
Signatura	kd6cs101

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovní-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Konceptní záměry školy, plánování výchovně-vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	7
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ..	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	9
4.1 Hodnocení materiální-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	13
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy ..	14
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	16
5.1 Závěry inspekce	16
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	16
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	17
5.5 Další adresáti zprávy	17
5.6 Připomínky ředitele školy	17

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

1. - 5. března 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: PaedDr. Věra Abelová
Členové týmu: Mgr. Jarmila Mrázková
Mgr. Darina Motlíková
Mgr. Lenka Rusnoková
Mgr. Bohuslav Tichý
Ing. Mgr. Ivan Veselý

1.4 Ředitel školy

Jan Kotva

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Výchovně-vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 a učební plán čj. 219 68/96-22

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 159/96-00 ze dne 28. března 1996

Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon)

Koncepční záměry školy

Roční plán školy

Tematické plány

Hospitační záznamy inspektorů

Písemnosti žáků

2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů podle učebního plánu Základní školy čj. 219 68/96-22.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

Výchovně-vzdělávací program školy je doplněn

- volitelnými předměty: Rýsování a Cvičení z českého jazyka
- nepovinnými předměty: Informatika, Cvičení z matematiky a Zájmová tělesná výchova
- kroužkem turistickým a výtvarným.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	4	92	45	0
2.	4	74	38	1
3.	3	59	31	0
4.	3	67	27	5
5.	3	77	37	2
6.	4	91	42	0
7.	3	62	31	0
8.	3	73	33	0
9.	3	63	35	0
Celkem	30	662	319	8

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje úplné základní vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně-vzdělávací činnosti

Hlavním záměrem školy je připravovat žáky pro střední školy a učební obory technického rázu. Tento záměr stanoví pouze vzdělávací programy, dle kterých probíhá výuka v jednotlivých třídách, dále není rozpracován.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti spočívá ve tvorbě rozvrhů hodin pro jednotlivé ročníky I. a II. stupně. Pro celoroční činnost školy je zpracován tematický plán úkolů bez stanovení termínů plnění a zodpovědnosti. Nejsou vytvořeny hodnotící nástroje s účinnou zpětnou vazbou.

Citelně slabým místem v plánování výchovně-vzdělávací činnosti učiteli jsou tematické plány, které jsou formální, vedením školy nejsou schvalovány a kontrolovány, často neodpovídají požadavkům učebních osnov.

Koncepční záměry školy a plánování výchovně-vzdělávací činnosti obsahují citelně slabá místa a je nutné jim věnovat zvýšenou pozornost.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Výchovně-vzdělávací proces ve škole probíhá podle schváleného vzdělávacího programu. Realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Nejsou plněny učební osnovy českého jazyka ve čtvrtých, pátých a devátých ročnících - viz 4.3.

Učební plány jsou plněny, učební osnovy nejsou plněny ve výše uvedeném předmětu a ročnících.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ve vedení školy je ředitel a dva zástupci. Ředitel školy byl do funkce jmenován od 1. února 1990 rozhodnutím ONV (odbor školství) bez čj. ze dne 18. ledna 1990. Na základě konkurzního řízení 17. května 1990 byla stanovena zkušební doba výkonu funkce jeden rok. Dalším konkurzním řízením dne 1. srpna 1991 byl ředitel ve funkci potvrzen na dobu neurčitou. 7. května 1996 proběhlo rekonkurzní řízení a ředitel školy byl ve funkci opět potvrzen.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy je zřízena. Z kontroly zápisů této rady vyplývá, že v jednáních jsou předávány informace třídních učitelů o prospěchu a chování žáků. Chybí zápisy o schvalování, doporučení a návrzích řediteli školy.

Metodické orgány - pro I. stupeň metodické sdružení a pro II. stupeň předmětové komise - nejsou ustanoveny.

Povinnosti zástupců ředitele školy jsou stanovené, ale nejsou aktualizované. Zástupci nemohou některé povinnosti plnit, protože organizace nebo zařízení, ke kterým se povinnosti váží, již neexistují.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	37	-	-	-	-	-	1	-
Celkem	37	-	-	-	-	-	1	-

Přehled odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků školy:

I. stupeň

Výuku zajišťuje 12 učitelů odborně a pedagogicky způsobilých, 4 učitelé pedagogicky způsobilí s odborností pro II. stupeň a 1 vyučující bez pedagogické a odborné způsobilosti ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

II. stupeň

Výuka je zajištěna 21 učiteli, všichni splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., vzhledem k přidělování předmětů nejsou všechny hodiny odborně vyučovány.

Přehled odborně vyučovaných hodin:

Předmět	celkem hodin	odborně vyučováno	neodborně vyučováno	Vyjádření v %
Český jazyk	52	52	0	100
Dějepis	23	23	0	100
Občanská výchova	13	13	0	100
Matematika	64	60	4	93,7
Zeměpis	26	26	0	100
Přírodopis	26	26	0	100
Praktické činnosti	38	37	1	97,3
Výtvarná výchova	18	12	6	66,6
Německý jazyk	39	18	21	46,1
Anglický jazyk	39	0	39	0
Fyzika	21	21	0	100
Chemie	14	14	0	100
Hudební výchova	13	13	0	100
Tělesná výchova	28	26	2	92,8
Rodinná výchova	13	0	13	0
Rýsování	6	6	0	100
Cvičení z M	10	10	0	100
Cvičení z Čj	6	6	0	100
Zájmová TV	8	2	6	25
Informatika	8	0	8	0
Celkem	465	365	100	78,5

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání učitelů vychází ze zájmu učitelů, vedením školy není koordinováno. Přenos informací ze vzdělávacích akcí není ředitelem sledován stejně jako využívání nových poznatků ve výuce.

Jeden vyučující dokončuje studium Speciální pedagogiky, další začal studovat rozšiřující obor Informatika na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni.

Vyučující německého a anglického jazyka se dále zdokonalují v metodice výuky cizích jazyků.

Odbornému a pedagogickému řízení je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Vedení školy nemá vytvořený účinný systém kontroly zaměstnanců. Kontrola pedagogických činností (hospitace) není plánovaná, provádí se nahodile bez předem určeného cíle sledování a následného vyhodnocení. Kritéria pro hodnocení učitelů nejsou stanovena. Plnění učebních osnov není ředitelem školy kontrolováno. Při inspekci bylo zjištěno neplnění učebních osnov, tím je porušen § 3 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon).

Hodnocení žáků se řídí platnými předpisy. Je prováděna pravidelná kontrola znalostí (čtvrtletní a pololetní prověrky z hlavních předmětů). Závěry z nich nejsou analyzovány a nejsou vyvozována opatření pro zlepšení.

Kontrolní systém školy je výrazně nevyhovující, vykazuje silné nedostatky.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Zaměstnancům školy jsou důležité informace předávány na pedagogických a provozních poradách. Ostatní informace jsou zveřejňovány na nástěnkách ve sborovných školy. Aktuální informace jsou předávány ústně.

Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni dvakrát ročně na třídních aktivech a denně prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Další informace mají možnost získat při konzultacích, termín návštěvy si musí s vyučujícími dojednat. Pevně dané konzultační dny má výchovný poradce.

Informační systém školy je na běžné úrovni.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb. je vedena. Nedostatky byly zjištěny při kontrole některých třídních knih (přelepování, chybějící zápisy, rozpadlá neslepená vazba), zápisů pedagogických rad (neobsahují návrhy, schvalování a doporučení) a individuálních plánů integrovaných žáků (byly zaslány 17. 3. 1999, tj. dvanáct dní po skončení komplexní inspekce).

Při porovnání názvu školy uvedeného v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 159/96-00 ze dne 28. března 1996 a používaného kulatého a hranatého razítka bylo zjištěno, že názvy nejsou shodné.

V názvu školy uvedeného v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 159/96-00 ze dne 28. března 1996 chybí úřední název jejího sídla v prvním pádě, tím je porušen § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Razítka kulatá a hranatá obsahují různé názvy škol a ani jeden z názvů neodpovídá názvu školy uvedeným ve výše citovaném Rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Tím je porušen § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.

Ve vedení ostatní dokumentace nebyly v době konání inspekce shledány nedostatky.

Vedení povinné dokumentace vykazuje pozitiva a negativa zhruba v rovnováze.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 byla projednána na poradě pracovníků školy a předložena školskému úřadu a zřizovateli. Postihuje všechny oblasti dle § 17e zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

Zpracování je z hlediska obsahu i formy na nižší úrovni. Výroční zpráva dává málo podnětů ke zlepšování výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Ve školním roce 1997/98 nebyla ve škole provedena žádná inspekce a vyjádření uvedené ve Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 1997/98 že: "Česká školní inspekce neshledala v činnosti školy žádné nedostatky" není pravdivé a zlepšuje informace o škole.

Zpracování Výroční zprávy je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený školským úřadem a zřizovatelem umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program a zabezpečuje provoz školy.

Nákupy učebnic i učebních pomůcek nejsou vždy dostatečně promyšlené. Na jedné straně byl zakoupen vysoký počet drahých dějepisných atlasů a nevhodných publikací pro výuku českého jazyka, na druhé straně chybí finance na zakoupení některých základních učebnic.

Vedení školy věnuje pozornost materiálně-technickému vybavení školy, byla provedena řada změn a stavebních úprav - viz 4.1.

Zpráva o hospodaření školy je součástí Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1997/98.

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je efektivní, zvýšenou pozornost je třeba věnovat nákupu vhodných učebnic.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Ve škole je 30 kmenových a 6 odborných učeben (fyziky, chemie, přírodopisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy a výpočetní techniky). Pro výuku tělesné výchovy má škola vlastní tělocvičnu, která je velmi dobře vybavena náradím a nově zřízenou místnost pro kondiční gymnastiku. Pro výuku atletických disciplín a sportovních her slouží sportovní areál. Dílny technické výchovy vybavené základním náradím a pracovními stoly různé výšky a pracovní pěstičství jsou umístěny v suterénu školy. Pro výuku dále slouží cvičná kuchyňka a zahrada se skleníkem. Nově je zřízena odborná učebna výpočetní techniky, která je vybavena čtrnácti počítači řady "Pentium" zapojených v počítačové síti.

Kabinet českého jazyka je vybaven nejzákladnější odbornou literaturou, chybí dostatečný počet slovníků a alternativních učebnic pro učitele. Učební pomůcky a odborná literatura nejsou dostatečně inovovány. Vybavení ostatních kabinetů je pro výuku vyhovující.

Učitelská knihovna je zřízena. Ve školním roce 1998/99 byly zakoupeny pouze dvě knihy v ceně 1 018,- Kč.

Žakovská knihovna obsahuje 2 207 titulů a její knižní fond je průběžně doplňován. V roce 1998 bylo nakoupeno 70 titulů za 6 930,- Kč.

Od nástupu ředitele do funkce byla provedena řada změn a stavebních úprav, které vedly ke zlepšení materiálního vybavení i provozu školy. K nejdůležitějším patří zrušení kotelny na tuhá paliva a připojení školní budovy na dálkové topení. Byly vybudovány kabinety, sklad učebnic, cvičná kuchyňka a místnosti pro uklízečky, výchovného poradce a pro archiv tiskovin a dokumentace. Z provizorního pavilonu byla přemístěna školní družina do nových prostor. V loňském roce byla nově zřízena kromě učebny výpočetní techniky i učebna pro hudební výchovu a provedena rekonstrukce sociálních zařízení v obou pavilonech. V průběhu každého roku je prováděna renovace školního nábytku a je zakupován nový nábytek.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným dokumentům a počtu žáků jsou na běžné úrovni a postupně se zlepšují.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Pracovní prostředí pro žáky a zaměstnance je vyhovující. Učebny i kabinety jsou dostatečně velké. Denní úklid byl prováděn. Prostory školy však nebyly dostatečně čisté z hlediska dlouhodobé údržby. Malování školy a následný velký úklid byl plánován na jarní prázdniny, které následovaly po skončení komplexní inspekce.

Estetické působení výzdoby v budově školy bylo na nízké úrovni, dojem zlepšovaly živé květiny na chodbách a učebnách.

Rozvrh hodin v počtu vyučovacích hodin a délce přestávek je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., psychohygienické zásady v zařazování předmětů nejsou vždy dodrženy.

Pitný režim je školou zajištěn, nápoje si mohou žáci i zaměstnanci zakoupit také v automatu.

Psychohygienické podmínky školy vykazují citelně slabá místa.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

I. stupeň

Hospitováno bylo 20 vyučovacích hodin, z toho 8 hodin českého jazyka, 4 hodiny matematiky, 3 hodiny hudební výchovy, 1 hodina přírodovědy, 1 hodina vlastivědy, 2 hodiny prvouky a 1 hodiny německého jazyka.

Ve sledované výuce na I. stupni byly stanoveny a plněny přiměřeně náročné cíle odpovídající požadavkům učebních osnov. Převládalo stereotypní schéma vyučovacího procesu s nevýraznou gradací. Zvolené verbální metody s frontální organizací práce byly málo efektivní. Používané metody a formy práce nezajišťovaly dostatečnou motivaci a aktivitu žáků. V pedagogickém procesu bylo opomíjeno činnostně pojaté vyučování, žákům nebyla nabízena příležitost získávat a aplikovat vědomosti a dovednosti vlastní samostatnou činností. Zadávané samostatné práce pouze mechanicky procvičovaly nabyté vědomosti. Úkoly pro žáky nebyly diferencovány podle jejich schopností a potřeb. Na profesionální úrovni byla vyučována hudební výchova v páté třídě a prvouka v první třídě.

V průběhu řízených rozhovorů byli žáci ukáznění a dobře reagovali. Vyučující dbali na správný nácvik čtenářských i matematických dovedností a návyků. Grafická úprava písemností žáků byla na dobré úrovni. Didaktická technika byla ve vyučování využívána ve velmi malé míře.

Atmosféra při vyučování byla klidná. Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na důvěře.

Kontrolou třídních knih, tematických plánů a sledování výuky bylo zjištěno, že ve čtvrtých a pátých ročnících není vyučována jedna ze složek českého jazyka psaní. Tím dochází k neplnění učebních osnov českého jazyka.

Výuka na I. stupni obsahovala pozitiva a negativa zhruba v rovnováze.

II. stupeň

Cizí jazyky

Sledovaná výuka cizích jazyků měla rozdílnou úroveň. I přes pozitivní snahu vyučujících zapojovat do výuky různé didaktické postupy a formy, převažovaly hodiny s nízkou efektivitou. Zvolené učební činnosti nebyly promyšlené a podnětné, nevedly k vytvoření produktivních komunikativních dovedností žáků. Chyběla zpětná vazba. Pouze v části výuky byly rovnoměrně zastoupeny aktivity na rozvíjení produktivních i receptivních dovedností s jejich promyšlenou gradací. Žáci při této výuce byli aktivní a prokazovali dobré znalosti. Ve výuce bylo využito různých didaktických materiálů, map, časopisů a slovníků.

Výuka cizích jazyků byla vedena na běžné úrovni.

Český jazyk

Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň zejména po stránce metodické. Vedle jednotvárných hodin vedených frontálním způsobem bez motivace a shrnutí byla sledována výuka nápaditější. Zde byli žáci vedeni k přemýšlení, interpretaci textu, k aplikaci učiva. Ojedinele byly rozvíjeny všeobecné znalosti a komunikativní dovednosti žáků. Pouze v jedné hodině bylo literární dílo využito i pro výchovné působení na žáky a byl dán žákům prostor pro vyjadřování vlastních názorů. Nevhodné metody práce často vedly k nepozornosti i nekázní žáků.

V literatuře v devátých třídách byly používány pro výuku nevhodné publikace Přehled dějin literatury. Na základě kontroly zápisů v třídních knihách, tematických plánů a sledování výuky bylo zjištěno neplnění učebních osnov v devátém ročníku. Byly vyučovány pouze dějiny literatury na úkor ostatních učebními osnovami požadovaných témat.

Kontrolní slohové práce měly zadáno vždy pouze jedno, většinou tradiční téma. Zadávání byla málo inspirativní. Formální náležitosti i vyhodnocení prací bylo různorodé, systém spolupráce vyučujících českého jazyka není zaveden.

Výuka českého jazyka vyhovovala po stránce odborné, značné rezervy jsou ve výběru metod a ve výchovném využití výuky. Vykazovala pozitiva a negativa zhruba v rovnováze.

Dějepis

Dějepis byl vyučován v logických souvislostech většinou formou rozhovoru. Žáci byli vedeni k vyhledávání informací, k jejich zpracování i vyvozování závěrů. Učili se historicky myslet, hledat příčiny a následky. Ve sledovaných hodinách žáci projevovali dobré znalosti i dovednosti, dobře spolupracovali s vyučujícím. Vhodně byly využity mapy, atlasy i samostatná práce žáků. Ojediněle došlo k disproporcii mezi časovou dotací k opakování učiva a k prezentaci nové látky.

Sledovaná výuka dějepisu měla nadprůměrnou úroveň.

Fyzika

Vyučování probíhalo v klasicky členěných hodinách za použití tradičních forem práce. Ve většině případů nebyla věnována dostatečná pozornost motivaci a střídání činností, což vedlo k únavě a nepozornosti žáků. Nekázeň v některých hodinách byla způsobena mimo jiné také méně srozumitelným verbálním projevem vyučujícího. V několika případech byly zaznamenány chyby a nepřesnosti ve výkladu, chyběla aktualizace učiva.

Učební pomůcky a audiovizuální technika byly ve výuce používány.

Výuka fyziky byla vedena na průměrné úrovni.

Hudební výchova

Výuka byla po metodické i didaktické stránce velmi dobře připravena a zvládnuta. Znalosti a dovednosti žáků byly na velmi dobré úrovni. Žáci zpívali s chutí a v hodinách byli velmi aktivní, prokazovali velmi dobré znalosti z dějin hudby a hudební nauky. Atmosféra při vyučování byla pracovní a příjemná. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly založeny na důvěře.

Sledovaná výuka hudební výchovy byla hodnocena jako nadprůměrná.

Chemie

Ve výuce vyučující vycházeli z názoru a praktického ověřování učiva. Vyučování bylo zajímavé, velmi dobře promyšlené a připravené. Atmosféra ve třídách byla klidná, žáci se zájmem a soustředěně sledovali výuku, byli ukázněni a prokazovali dobré znalosti. Použité metody a formy práce byly efektivní.

Sledovaná výuka chemie byla nadprůměrná.

Informatika

Tento nepovinný předmět je určen pro žáky matematických tříd a je zaměřen na uživatelské využití počítače. Žáci jsou v přirozeném tempu a s dostatečným prostorem pro samostatnou práci seznamováni s prostředím Windows 95 a obsahem MSOffice 97, zejména pak s textovým editorem Word. Hlavní motivací je přirozený zájem žáků o výpočetní techniku. Efektivita výuky je snižována přílišnou volností zadání samostatné práce a tím zaměřením pozornosti žáků na činnosti, které nejsou cílem předmětu.

Sledovaná výuka a dovednosti žáků byly na průměrné úrovni.

Matematika

Ve škole jsou od šestého ročníku zřizovány třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů.

Sledovaná výuka byla po stránce odborné i metodické dobře promyšlená a zvládnutá. Obsahovala prvky problémového vyučování, samostatnou práci žáků, práci s učebnicí. Logické myšlení bylo rozvíjeno a důraz byl kladen na zdůvodňování matematických postupů. Dalším společným rysem byl pěkný vztah vyučujících k žákům. Žáci byli slušní a ukázněni. Výchovně-vzdělávací činnost lépe probíhala ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Žáci těchto tříd byli aktivní a prokazovali velmi dobré znalosti. V ostatních třídách výsledný efekt často neodpovídal vydané námaze učitelů.

Čtvrtletní písemné práce žáků jsou zadávány, opravovány a archivovány. Používání linkovaných sešitů i volných linkovaných listů na písemné práce, do kterých žáci rýsují, je nevhodné.

Výuka matematiky byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Občanská výchova a rodinná výchova

Výuka těchto předmětů není koordinována, a tak dochází k duplicitě některých témat v podobném pojetí i obsahu. Z větší části nebyla stavba hodin po metodické stránce dobře zvládnuta, žáci nebyli aktivizováni, nedostávali dostatek prostoru k vyjádření vlastních názorů, nevycházelo se z jejich prožitků. Žáci neprojevovali o výuku zájem. Efektivita těchto hodin byla velmi nízká, nesplňovala ani cíle vzdělávací ani výchovné.

Ojedinele byla výuka postavena zajímavěji, vycházela z prožitků i potřeb žáků, využívala praktické činnosti potřebné pro další život žáků.

Výuka předmětů občanská výchova a rodinná výchova obsahuje citelně slabá místa zejména ve volbě metod a forem práce. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat výchovné složce předmětů i plánování učiva.

Praktické činnosti

Výuka byla zaměřena na praktické ověřování teoretických poznatků a na rozvoj dovedností. Ve výuce technických dovedností nebylo vždy dbáno na důsledné upevňování správných návyků při práci s náradím. Příjemná atmosféra, motivace a zájem žáků byla patrná zvláště v hodinách pěstitelství.

Výuka byla vedena na průměrné úrovni.

Přírodopis

Výuka byla zaměřena na pochopení zákonitostí, souvislostí a rozvoj samostatného myšlení. Pracovní atmosféra, střídání činností, tempo a názornost udržovala žáky aktivní a pozorné. Při plnění úkolů pracovali žáci většinou samostatně a se zaujetím, uměli získané poznatky využívat pro další práci. Žáci byli ukázněni, vyučující měli přirozenou autoritu.

Nenásilnou formou byla uplatňována výchovná složka zaměřená na vztah k přírodě, životnímu prostředí a na zdravý životní styl.

Přírodopis byl vyučován na nadprůměrné úrovni zajímavou formou s využitím motivace žáků a výchovného působení.

Tělesná výchova

Ve sledované výuce se projevovala velmi dobrá organizační schopnost vyučujících, která zajišťovala stálé zaměstnání žáků a tím vysokou efektivitu vyučovacího procesu. Náročnost výuky byla přiměřená, byly zohledněny schopnosti pohybově méně nadaných žáků. Ve všech sledovaných hodinách se žáci snažili podat co nejlepší výkon, byli ukáznění, jejich pohybové dovednosti byly na průměrné úrovni. U některých vyučujících se projevovaly odborné a metodické nedostatky, pramenící z krátké pedagogické praxe.

Škola organizuje pro žáky sedmých ročníků lyžařské kurzy a pro žáky I. stupně výuku plavání.

Výuka předmětu tělesná výchova vykazovala pozitiva a negativa zhruba v rovnováze a je hodnocena jako průměrná.

Výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy probíhala v neestetické odborné učebně. Zadaná témata a použitá motivace nezajišťovaly u žáků dostatečný zájem o práci. Dovednosti, pracovní návyky a výsledné práce žáků byly na nízké úrovni.

Výuka výtvarné výchovy obsahovala citelně slabá místa, její přípravě je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

Zeměpis

Výuka zeměpisu se vyznačovala promyšlenou strukturou vyučovacích jednotek. Žákům byl dán dostatečný prostor uplatnit získané dovednosti a vědomosti při práci s různými druhy map, vyhledávání a zpracování informací.

Na žáky byly kladeny přiměřené intelektuální nároky. Nové učivo bylo prezentováno efektivní technikou kladení otázek a vedení diskuse. Výklad učiva podávaný touto formou působil na žáky motivačně a poskytoval vyučujícím okamžitou zpětnou vazbu. Výuka byla vhodně doplněna různými obrazovými materiály.

Výuka zeměpisu byla hodnocena jako nadprůměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

V I. pololetí školního roku 1998/99 prospělo 651 žáků z celkového počtu 664 žáků. 82 žáků II. stupně prospělo s vyznamenáním, což činí 27,8 %.

V klasifikaci chování byl udělen 2. stupeň 9 žákům a 3. stupeň 3 žákům.

Škola se účastní řady soutěží a olympiád, velmi dobrých výsledků dosahuje především v přírodovědných předmětech. Žáci se dobře umísťují v olympiádách matematických, fyzikálních a chemických. Stejně dobrých výsledků však není dosahováno i v ostatních předmětech.

Z hlediska úrovně výsledků učení vykazuje škola dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Rozvoji osobnosti žáků není věnována systematická péče, záleží na osobnosti učitele a jeho schopnosti využít učiva i situací ve třídě k výchovnému působení. Např. v hodinách

přírodopisu, zeměpisu a chemie byla výchova k etickému a ekologickému chování přirozenou součástí vyučování. V části výuky (i v předmětech výchovných) převládala složka vzdělávací. Učitelé v některých případech nereagovali ani na nevhodné chování žáků. Ti nebyli vedeni k uvědomělé kázní, jednotvárnost výuky vedla k nepozornosti a vyrušování. Výchovné problémy nejsou účinně řešeny. Školní řád stanoví pravidla chování, jejich dodržování ale není důsledně sledováno. Během inspekce byli někteří žáci neukáznění, projevila se i malá solidarita uvnitř třídních kolektivů. Nedostatečná je výchova k pořádku a estetickému citění.

Činnost školy z hlediska rozvíjení osobnosti žáka obsahuje citelně slabá místa a je nutné jí věnovat zvýšenou pozornost.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně je ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. odborně způsobilá. Věnuje se profesní orientaci žáků ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a úřadem práce. Rodiče žáků devátých tříd zve na dvě informační schůzky se zástupci středních škol, učilišť a s pracovníky úřadu práce. Volba povolání je zařazena i do vyučovacích hodin a žáci jsou se školami seznámeni i promítnutím propagačních videozáznamů příslušných škol.

Žáci s vývojovými poruchami učení jsou evidováni, s vyšetřením pedagogicko-psychologické poradny jsou seznámeni příslušní vyučující. Individuální plány pro integrované žáky nebyly v době konání komplexní inspekce předloženy. Doručeny České školní inspekci byly 17. 3. 1999, to je 12 dní po skončení inspekce. Dvě vyučující pracují s žáky v rámci ambulantní nápravné péče. Jedna z hodin je nevhodně zařazena na odpolední vyučovací hodinu v pátek.

Výchovná poradkyně vede i jednání s rodiči žáků s problémy v chování a v docházce do školy. Zápisy z těchto jednání nejsou vedeny.

Výchovné poradenství vykazuje pozitiva a negativa zhruba v rovnováze.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

V letošním školním roce byly pro žáky I. stupně pořádány zájezdy do Divadla Alfa v Plzni (Dvě pohádky s hubičkou, Loupežníci na Chlumu, Smolíček Pacholíček, Pták Ohnivák, Když se čerti rojili, Sněhurka) a do Divadla Spejbla a Hurvínka v Praze (Pohádky). Žáci druhých a třetích tříd se zúčastnili pořadu Střídání ročních období.

Pro žáky II. stupně byly uspořádány besedy s tématy Drogy a Dospívání. Žáci osmých a devátých tříd navštívili Poslaneckou sněmovnu v Praze. Dále žáci navštěvují výstavy v okresním muzeu a zúčastňují se besed v okresní knihovně.

Aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost školy jsou málo četné, je nutné jim věnovat zvýšenou pozornost.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní družina má tři oddělení. Pouze jedno oddělení má vlastní prostory, ostatní jsou v kmenových učebnách. Vybavení školní družiny hračkami a pomůckami je průběžně doplňováno. Povinná dokumentace školní družiny dle § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb. je dobře vedena.

Výchovně-vzdělávací činnost probíhá podle ročního plánu, který je podrobně rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku. Obsahuje cílové úkoly pro školní rok 1998/99. Ze stanovených úkolů vyplývá zajištění pestré a smysluplné náplně volného času žáků. Přístup vychovatelek k dětem a jejich odbornost a kreativita se odráží v organizování nadstandardních celodružinových zájmových činností. Výrazným kladem v práci školní družiny je i spontánní účast žáků při organizování netradičních aktivit. V době konání inspekce byla činnost školní družiny zaměřena na rekreační a sportovní činnost venku.

Školní družina realizuje mimoškolní výchovně-vzdělávací činnost na nadprůměrné úrovni.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

V plánování výchovně-vzdělávacího procesu i jeho kontrole není vytvořen systém. Organizace školy nemá stanovena přesná pravidla fungování, nejsou stanoveny kompetence a odpovědnost.

Výuka jednotlivých předmětů měla velmi rozdílnou úroveň od vynikající po naprosto nevyhovující. Závisela na osobnosti učitele a jeho schopnosti i chuti prezentovat učivo zajímavě a efektivně s dostatečnou aktivizací žáků.

Za doby působení současného ředitele došlo ke zlepšení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávacího procesu.

V průběhu konání komplexní inspekce bylo zjištěno porušení platných právních předpisů:

- V názvu školy uvedeného v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 159/96-00 chybí úřední název jejího sídla v prvním pádě, tím je porušen § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.
- Razítko kulaté a hranaté obsahují různé názvy škol a ani jeden z názvů neodpovídá názvu školy uvedeným ve výše citovaném Rozhodnutí. Tím je porušen § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.
- Ředitel školy nekontroluje plnění učebních osnov, přestože za jejich plnění odpovídá. Při inspekci bylo zjištěno neplnění učebních osnov, tím je porušen § 3 odst. 1 zákona č. 139/1995 Sb.

Řízení školy obsahuje citelně slabá místa a je nutné mu věnovat zvýšenou pozornost.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávacího procesu obsahuje pozitiva a negativa zhruba v rovnováze.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Používat jeden název školy, který je v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.
- Vytvořit účinný systém kontroly a plánování.
- Zajistit plnění učebních osnov ve všech předmětech a soulad tematických plánů s učebními osnovami.
- Stanovit kritéria osobního hodnocení a odměn.
- Zřídit metodické sdružení a předmětové komise, zajistit jejich funkčnost.
- Vytvořit systém rozdělování finančních prostředků pro nákup učebnic a učebních pomůcek.
- Zvýšit efektivitu výuky volbou vhodných metod a forem práce.
- Věnovat zvýšenou pozornost výchovné složce výchovně-vzdělávacího procesu.
- Zlepšit estetickou úroveň výzdoby všech prostor školy.

